

УДК 336.02

Савченко К.В.

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ ДЛЯ СТАБІЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

У статті проаналізовано можливості використання фінансової політики держави для стабілізації національної економіки. Запропоновано науково-методичний підхід до вибору фінансових інструментів, що здійснюють найбільший стабілізуючий вплив на економічну динаміку, та визначення їх оптимальних параметрів.

Ключові слова: *фінансова політика, стабілізація, стабілізаційна політика, фінансові інструменти, стабілізуючий вплив.*

Постановка проблеми. Фінансова політика держави виступає одним із ключових напрямків державного регулювання економіки і покликана забезпечити фінансування різноманітних сфер діяльності органів управління та їх підрозділів, стимулювання та підтримку стратегічно важливих галузей та комплексів національної економіки, а також реалізацію процесу структурної трансформації системи національного господарства з метою синхронізації її розвитку у відповідності до загальносвітових тенденцій. Одночасно необхідно зазначити, що інструменти, які знаходяться в компетенції державних органів влади, мають не тільки різну силу та вектори впливу, але й відрізняються за часом дії та рівнем очікуваних результатів в тій чи іншій сфері економіки.

З іншого боку, динамічний розвиток глобалізаційних та інтеграційних процесів призвів до зростання інтенсивності кризових явищ як на рівні окремої національної економіки, так і на загальносвітовому рівні. Саме тому особливої актуальності набуває проблема розробки та реалізації ефективної національної стабілізаційної політики, зокрема і у сфері фінансових відносин. Виходячи з цього кожен інструмент фінансової політики повинен розглядатися з позиції його стабілізуючого впливу на національне господарство.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. До найбільш актуальних наукових досліджень щодо ролі та значення фінансових інструментів у процесі макроекономічної стабілізації національної економіки можна віднести праці В.Гейця, А.Даниленка, С.Львовичкіна, В.Опаріна, В.Федосова, А.Чухна, С.Юрія. Однак, на сьогодні особливий науковий інтерес викликає не характеристика сукупності можливих методів державного регулювання, а дослідження ефективності кожного з них з урахуванням сучасної парадигми розвитку світового господарства.

Мета статті. Метою статті є розробка науково-методичного підходу до використання фінансової політики держави для стабілізації національної економіки.

Виклад основного матеріалу. Запропонований автором науково-методичний підхід можна представити як послідовність із 5 взаємопов'язаних етапів.

В межах *першого етапу* відбувається вибір та обґрунтування найбільш релевантного показника стану економіки, який характеризується циклічністю варіації в часі та з найбільшим ступенем достовірності відтворює фази економічного циклу.

Виходячи з цього, реалізація цього етапу передбачає детальний аналіз семи показників, які найбільшим чином, на наш погляд, можуть характеризувати ефективність застосування тих чи інших інструментів фінансової політики держави: номінальний валовий внутрішній продукт (ВВП) (рис. 1); офіційний курс гривні до долара США; індекс споживчих цін; капітальні інвестиції; експорт товарів та послуг; імпорт товарів та послуг; валовий зовнішній борг [1, с. 46; 2, с. 50-58]. Представлені макроекономічні показники формують елементи керованої підсистеми у процесі реалізації стабілізаційної політики, а тому особливої важливості набуває дослідження тенденцій розвитку кожного з них, і у разі виявлення різнонаправлених тенденцій застосовування для кожного із параметрів відповідних його тренду інструментів державного регулювання.

У розрізі часових рядів кожного із зазначених показників проводиться побудова корелограми, дані якої виступають основою прийняття рішення щодо наявності чи відсутності тренда та циклічної (сезонної) складової. Так, серед зазначеного переліку індикаторів усі показники, крім індексу споживчих цін, характеризуються наявністю чітко вираженої зростаючої тенденції, у той час, як тренд відміченого показника є постійним.

Рис. 1 – Діаграма динаміки часового ряду значень номінального ВВП

Джерело: складено автором на основі [1, с. 46; 2, с. 50-58].

Враховуючи циклічність економічного розвитку, найбільш значущим елементом даних часових рядів виступає дослідження коливальної систематичної компоненти. Отже, чітка тенденція наявності варіації з певною періодичністю в межах одного року (сезонна складова) характерна для таких показників, як номінальний ВВП, індекс споживчих цін, капітальні інвестиції, експорт товарів та послуг, імпорт товарів та послуг.

Серед зазначених показників найбільш чітко виявлена циклічна компонента спостерігається за елементами часового ряду значень номінального ВВП. Тоді як розглянуті значення дають можливість отримати лише узагальнену характеристику фінансового сектору, не дозволяючи ідентифікувати визначальні закономірності динамічних змін показника в межах кварталів кожного року. Нівелювати такий недолік дозволяє побудова похідного часового ряду від значень номінального ВВП у вигляді ланцюгових темпів приросту (рис. 2).

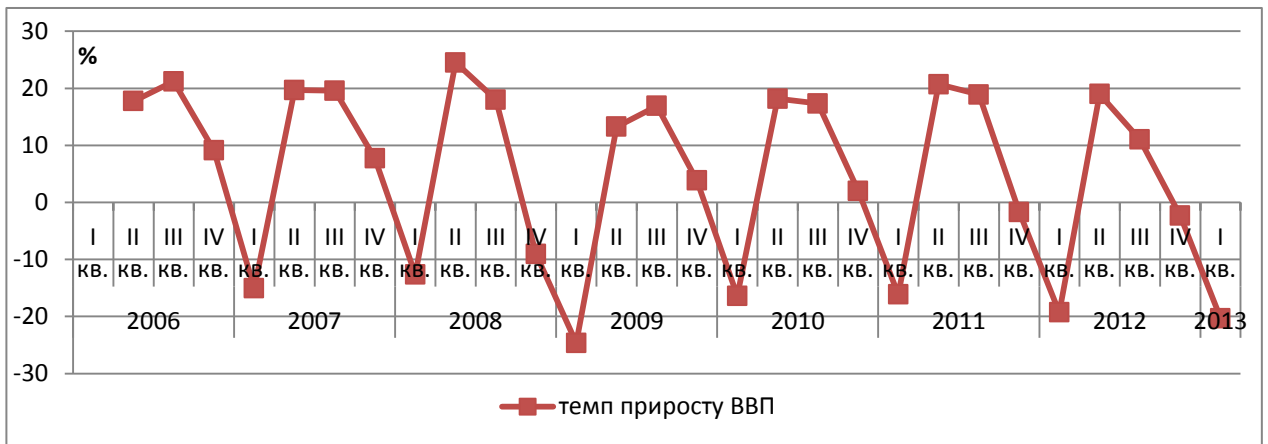

Рис. 2 – Діаграма динаміки часового ряду значень ланцюгових темпів приросту номінального ВВП

Джерело: складено автором на основі [1, с. 46; 2, с. 50-58]

Слід відмітити, що побудова ряду з урахування відносних показників, а саме індикатора ланцюгових темпів приросту, дозволяє отримати більш адекватні результати, оскільки на їх основі можна прослідкувати періоди найвищої та найнижчої економічної активності, що неможливо здійснити на основі абсолютних показників, за якими може відстежуватися зростання рівня ряду, тоді як реально національна економіка знаходиться у стадії спаду. Об'єктивність такого припущення підтверджує і той факт, що більшість міжнародних організацій, які займаються дослідженням та оцінкою макроекономічних показників, у тому числі і ВВП, надають перевагу саме відносним показникам зростання, таким, наприклад, як темп приросту [3]. Таким чином, з'ясувавши, що найбільш адекватним результативним критерієм характеристики використання тих чи інших показників стабілізаційної фінансової політики держави виступає темп приросту ВВП, на *другому етапі* реалізації розглянутої методики актуальності набуває знаходження його еталонного значення.

Особливістю реалізації поставленого завдання виступає не стільки визначення точкової оцінки еталонного ВВП, оскільки зрозуміло, що як в абсолютному, так і у відносному значенні аналізований показник чим більший, тим краще, скільки ідентифікація рівнів, в межах яких, зважаючи на реальні можливості функціонування української економіки, існує вірогідність динамічної зміни темпів приросту ВВП. Окрім того, еталонне значення ВВП у

такому вигляді створить об'єктивні передумови для конкретизації напрямку корегування цього показника у рамках реалізації стабілізаційної фінансової політики.

Отже, проведемо визначення динаміки оптимального часового ряду значень ланцюгових темпів приросту номінального ВВП. Вирішення даного завдання передбачає, насамперед, визначення статистичних характеристик досліджуваного часового ряду, тобто ідентифікація допоміжних параметрів (інформаційної бази):

-максимального значення за період з 1 кв. 2006 р. по 1 кв. 2013 р. $\max_j \{\Delta GDP_j\}$, де j – індикатор періоду часу аналізу;

-мінімального значення за період з 1 кв. 2006 р. по 1 кв. 2013 р. $\min_j \{\Delta GDP_j\}$;

-величини розмаху значень ланцюгових темпів приросту номінального ВВП

$$R_{GDP} = \max_j \{\Delta GDP_j\} - \min_j \{\Delta GDP_j\} \quad (1)$$

-середнього значення за період з 1 кв. 2006 р. по 1 кв. 2013 р.

$$SR_{GDP} = \frac{1}{29} \sum_{j=1}^{29} \Delta GDP_j \quad (2)$$

-верхньої межі третього кварталу (нижньої межі четвертого кварталу)

$$SR_{GDP}' = \frac{1}{N} \sum_{j=1}^{29} \Delta GDP_j \mid \Delta GDP_j \geq SR_{GDP}, \quad (3)$$

де N - кількість значень ланцюгових темпів приросту номінального ВВП, що не менше середнього значення SR_{GDP} ;

- за умови виконання нерівності, зазначеної після символу.

Систематизована інформація в розрізі статистичних характеристик ВВП як оцінки фінансового сектору акумульована у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Статистичні характеристики часового ряду ланцюгових темпів приросту ВВП за період з 1 кв. 2006 р. по 1 кв. 2013 р., %

Показник	Значення
Максимальне значення	24,50
Мінімальне значення	-24,65
Величина розмаху	49,14
Середнє значення	5,04
Верхня межа третього кварталу (нижня межа четвертого кварталу)	17,05

Джерело: складено автором [4]

Наведені в таблиці 1 дані виступають базою розрахунку оптимальних рівнів ланцюгових темпів приросту ВВП, який передбачає корегування верхньої та нижньої меж фактичного рівня ряду даного показника на такі статистичні характеристики, як середнє значення та верхню межу третього кварталу (нижню межу четвертого кварталу) за такою формулою:

$$\Delta GDP_j^{OPT} = \begin{cases} SR_{GDP} | \Delta GDP_j < 0 \\ \Delta GDP_j | SR_{GDP} \leq \Delta GDP_j \leq SR_{GDP}' \\ SR_{GDP}' | \Delta GDP_j > SR_{GDP}' \end{cases} \quad (4)$$

Результати розрахунків за формулою (4) у порівнянні з фактичними даними досліджуваного часового ряду представлені на рис. 3.

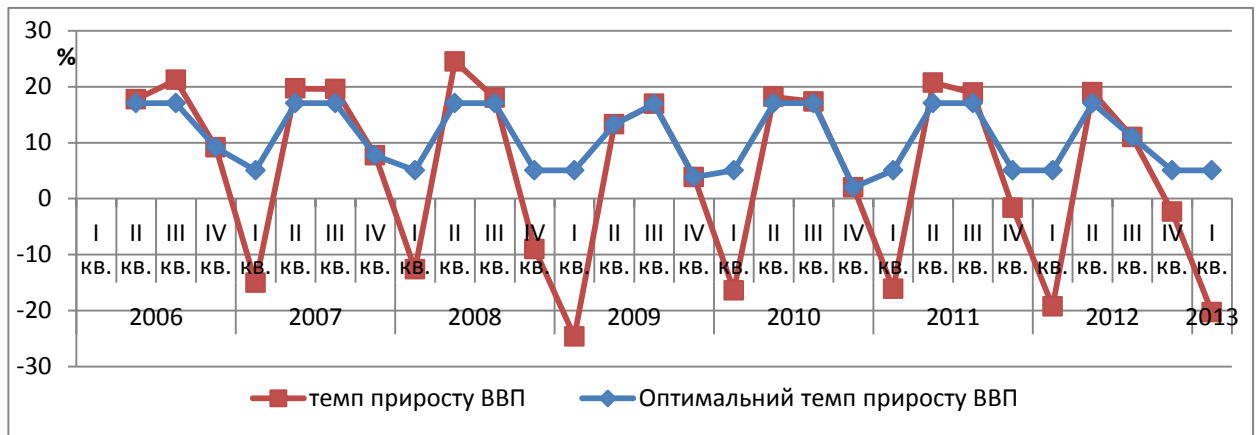

Рис. 3. Діаграма динаміки часового ряду фактичних та оптимальних значень ланцюгових темпів приросту номінального ВВП

Джерело: складено автором [4]

Дані, представлені на рис. 3, дозволяють відмітити, що існують суттєві розбіжності між оптимальним та реальним трендом темпу приросту ВВП в Україні, особливо суттєвою є різниця у показниках рівнів ряду, характерних для I кварталу, а протягом 2011-2012 рр. і для IV кварталу. Виявлені тенденції дають можливість зауважити, що для забезпечення стабільного функціонування економіки існує необхідність згладжування дисбалансів у значеннях досліджуваного показника протягом кварталів року, на що і мають бути спрямовані заходи у рамках державного регулювання. Окрім того, на основі визначеного оптимального тренду ВВП, справедливо зауважити, що стабільність розвитку вітчизняної економіки буде прослідковуватись тільки за умови зростання ВВП, навіть мінімального. Безумовно, нівелювати циклічність зміни навіть оптимального темпу зростання ВВП в умовах не тільки вітчизняної, а будь-якої економіки є неможливим. Тому актуальності набуває необхідність визначення критичного розмаху варіації. Так, на основі паралельного зображення оптимального та фактичного трендів ВВП, можна побачити, що верхня межа еталонного значення є в деяких випадках нижчою від реальної. Таку ситуацію можна пояснити тим, що стабільність економічного зростання переважно характеризується не швидкими темпами зростання, а саме

сталістю досліджуваного тренду, тобто кращою є ситуація, коли економіка характеризується постійним зростанням ВВП, а не швидким зростанням, а потім різким падінням.

Проведені розрахунки оптимального значення результативного показника дають можливість перейти безпосередньо до аналізу інструментів стабілізаційної фінансової політики.

Таким чином, на *третьому етапі* відбувається характеристика циклічності інструментів грошово-кредитної політики.

У контексті мети дослідження були розглянуті такі інструменти грошово-кредитної політики: середньозважена ставка за всіма інструментами; обсяги рефінансування банків Національним банком України, включаючи угоди прямого РЕПО; обсяги інтервенції НБУ на валютному ринку України (сальдо).

Аналіз динаміки даних показників дозволяє стверджувати про відсутність систематичних компонент часового ряду, оскільки спостерігаються несистематичні коливання, варіація яких не підпорядковується чітко визначеній закономірності.

Крім того, корелограми зазначених показників свідчать про відсутність лінійної залежності рівнів автокореляційної функції від значень часового лагу та статистично значущих величин зазначених рівнів (величин, фактичні значення яких перевищують гранично допустимий рівень).

Наведені вище висновки підтверджують особливість проведення грошово-кредитної політики в Україні. Так, в умовах сучасного державного регулювання політика НБУ переважно не відповідає циклічності розвитку економіки, а застосування існуючих інструментів ґрунтується на політичній волі влади, що мало відповідає вимогам проведення адекватної потребам стабілізаційної фінансової політики [4, с. 103-160].

На *четвертому етапі* перейдемо до аналізу інструментів бюджетно-податкової політики. Так, в першу чергу проведемо дослідження циклічності наступних інструментів: дефіцит/профіцит Державного бюджету з урахуванням кредитування; сумарна податкова ставка; час на сплату податків; державні закупівлі (загальна сума коштів (фактичні видатки) у звітному періоді за укладеними договорами для закупівлі товарів, робіт і послуг); субсидії на виробництво та імпорт.

Отже, аналіз діаграм динаміки та корелограм перших трьох інструментів бюджетно-податкової політики дозволяє зробити висновок про наявність чіткої спадної тенденції та відсутності циклічної (сезонної) компонент розглянутих часових рядів. На відміну від описаної групи нециклічних інструментів, останні два показники бюджетно-податкової політики формують групу інструментів, що характеризуються наявністю сезонної компоненти.

Комплексний аналіз дозволяє ідентифікувати такі основні тенденції варіації циклічних інструментів бюджетно-податкової політики: послідовне зростання значень державних закупівель у динаміці за період з 1 кв. 2006 р. по 1 кв. 2013 р. та наявність спадаючої тенденції субсидій на виробництво та імпорт; статистична адекватність значень автокореляційної функції з лагами у 4, 8 та 12 кварталів свідчить про циклічність впливу державних закупівель на

стан фінансового сектору, яка характеризується найбільшим піковим показником у четвертому кварталі кожного року та послідовним нарощенням рівнів розглянутого інструменту з першого кварталу до четвертого; субсидії на виробництво та імпорту характеризуються систематичним зменшенням рівнів в розрізі першого та третього кварталів (від'ємні статистично значущі значення коефіцієнтів автокореляції з лагами відповідно в розмірі 1 і 3 кварталів), а також зростанням досліджуваних значень другого та четвертого кварталів (додатні статистично значущі рівні коефіцієнтів автокореляції з лагами відповідно в розмірі 4 і 8 кварталів). Таким чином, визначивши комплекс характерних особливостей поведінки всіх показників, необхідних для розробки науково-методичного підходу можна перейти до завершального *n'ятого етапу*. Отже, в межах цього етапу відбувається визначення величин необхідного корегування фактичних значень інструментів грошово-кредитної і бюджетно-податкової політик у розрізі досягнення динаміки оптимального рівня темпів приросту ланцюгового ВВП.

При цьому розглянемо як результативну ознаку часовий ряд даних приросту номінального ВВП, а як факторну ознаку пропонується обрати інструменти, наведені в таблиці 2, зсунуті на визначену величину лагів.

Таблиця 2.

Величина лагів впливу інструментів грошово-кредитної і бюджетно-податкової політик на стан фінансового сектору

Назва інструменту	Величина лагу впливу на стан фінансової політики, кв.
<i>Грошово-кредитна політика</i>	
Середньозважена ставка за всіма інструментами (середнє значення за квартал), %	3
Рефінансування банків Національним банком України, включаючи угоди прямого РЕПО, млн. грн.	5
Інтервенції НБУ на валютному ринку України (сальдо), млн. грн.	1
<i>Бюджетно-податкова політика</i>	
Сумарна податкова ставка, %	11 (6*)
Час на сплату податків, год.	14 (7*)
Державні закупівлі (загальна сума коштів (фактичні видатки) у звітному періоді за укладеними договорами для закупівлі товарів, робіт і послуг), млн. грн.	10
Субсидії на виробництво та імпорту, млн. грн.	3

* – Значення лагів впливу відповідних інструментів, знайдені після скорочення можливих часових проміжків впливу факторних ознак на результативну.

Джерело: складено автором на основі [3]

Проводячи дослідження наведених даних у таблиці 2, можна стверджувати, що з економічної точки зору, актуальності набуває додаткове знаходження адекватних, але менших значень лагів впливу за такими інструментами, як сумарна податкова ставка та час на сплату податків. Це пов'язано з необхідністю державних органів влади впливати на фінансовий сектор в більш короткі проміжки часу.

Отже, на основі сформованої інформаційної бази дослідження пропонується побудувати регресійне рівняння множинної лінійної залежності ланцюгових темпів приросту номінального ВВП від факторних ознак. Результати побудови зазначеного рівняння регресії методом найменших квадратів представимо у вигляді таблиці 3. Формалізація цього рівняння дозволяє визначити величину впливу із зазначеним лагом певного інструменту грошово-кредитної і бюджетно-податкової політик на результативну ознаку.

Таблиця 3

Результати регресійного аналізу залежності фактичних значень темпів приросту ланцюгового ВВП від інструментів грошово-кредитної і бюджетно-податкової політик

	Коефіцієнти	Стандартна похибка	t-статистика	Нижні 95,0%	Верхні 95,0%
Y-перетин	318,93806	325,30725	0,98042	-397,05838	1034,93450
X 1	-1,25904	3,00979	-0,41831	-7,88355	5,36547
X 2	-0,00104	0,00078	-1,33176	-0,00277	0,00068
X 3	0,00021	0,00023	0,90706	-0,00030	0,00072
X 4	-5,09700	5,72595	-0,89016	-17,69973	7,50572
X 5	0,07055	0,05776	1,22150	-0,05657	0,19767
X 6	0,00016	0,00037	0,43526	-0,00066	0,00098
X 7	0,00575	0,00526	1,09306	-0,00583	0,01734

Джерело: складено автором на основі [3; 4]

На основі даних таблиці 3 побудуємо рівняння лінійної множинної регресії:

$$\Delta GDP = 318.94 - 1.26x_1 - 0.001x_2 + 0.00021x_3 - 5.10x_4 + 0.07055x_5 + 0.00016x_6 + 0.00575x_7 \quad (5)$$

де ΔGDP - темп приросту ВВП;

x_1 - середньозважена ставка за всіма інструментами (середнє значення за квартал);

x_2 - рефінансування банків Національним банком України, включаючи угоди прямого РЕПО;

x_3 - інтервенції НБУ на валютному ринку України (сальдо);

x_4 - сумарна податкова ставка;

x_5 - час на сплату податків;

x_6 - державні закупівлі (загальна сума коштів (фактичні видатки) у звітному періоді за укладеними договорами для закупівлі товарів, робіт і послуг);

x_7 - субсидії на виробництво та імпорт.

Далі визначимо величину впливу фінансових інструментів на часовий ряд значень оптимальних рівнів ланцюгових темпів приросту номінального ВВП шляхом проведення регресійного аналізу (таблиця 4).

Таблиця 4

Результати регресійного аналізу залежності оптимальних значень темпів приросту ланцюгового ВВП від інструментів грошово-кредитної і бюджетно-податкової політик

	Коефіцієнти	Стандартна похибка	t-статистика	Нижні 95,0%	Верхні 95,0%
Y-перетин	172,43741	138,94503	1,24105	-133,3785	478,2534
X 1	-1,95902	1,28554	-1,52389	-4,7885	0,8704
X 2	-0,00041	0,00034	-1,23469	-0,0012	0,0003
X 3	0,00009	0,00010	0,92998	-0,0001	0,0003
X 4	-2,68143	2,44566	-1,09640	-8,0643	2,7014
X 5	0,04702	0,02467	1,90608	-0,0073	0,1013
X 6	0,00008	0,00016	0,50679	-0,0003	0,0004
X 7	-0,00028	0,00225	-0,12413	-0,0052	0,0047

Джерело: складено автором на основі [3; 4]

Отже, коефіцієнти, представлені у другій графі таблиці 4, дозволяють ідентифікувати необхідну відсоткову величину впливу розглянутих інструментів на характеристику оптимального стану фінансової політики. Співвідношення, яке відображає вплив усіх факторних ознак на результативну, набуває вигляду:

$$\Delta GDP^{OPT} = 172.44 - 1.96x_1 - 0.00041x_2 + 0.00009x_3 - 2.68x_4 + 0.04702x_5 + 0.00008x_6 - 0.00028x_7 \quad (6)$$

де ΔGDP^{OPT} - оптимальний рівень ланцюгових темпів приросту номінального ВВП.

І нарешті, визначимо величину необхідного корегування фактичних значень фінансових інструментів з метою досягнення оптимального рівня часового ряду ланцюгових темпів приросту номінального ВВП. Для цього розглянемо коефіцієнти регресійних рівнянь (5) і (6), що містяться перед змінними (друга та третя графі таблиці 5), та розрахуємо величини їх темпів приросту (остання графа таблиці 5).

Таблиця 5

Величини необхідного корегування фактичних значень інструментів грошово-кредитної і бюджетно-податкової політик у розрізі досягнення динаміки оптимального рівня темпів приросту ланцюгового ВВП, %

Показник	Фактичні дані	Оптиміальні дані	Темп приросту
Середньозважена ставка за всіма інструментами (середнє значення за квартал), %	-1,25904	-1,95902	55,60
Рефінансування банків Національним банком України, включаючи угоди прямого РЕПО, млн. грн.	-0,00104	-0,00041	-60,40
Інтервенції НБУ на валютному ринку України (сальдо), млн. грн.	0,00021	0,00009	-56,21
Сумарна податкова ставка, %	-5,09700	-2,68143	-47,39
Час на сплату податків, год.	0,07055	0,04702	-33,35
Державні закупівлі (загальна сума коштів (фактичні видатки) у звітному періоді за укладеними договорами для закупівлі товарів, робіт і послуг), млн. грн.	0,00016	0,00008	-50,27
Субсидії на виробництво та імпорт, млн. грн.	0,00575	-0,00028	-104,85

Джерело: складено автором на основі [3]

Висновки. Таким чином, досягнення оптимального рівня стану фінансового сектору відбувається за рахунок зменшення фактичних значень усіх показників характеристики інструментів бюджетно-податкової політики та двох важелів впливу грошово-кредитної політики, крім середньозваженої ставки за всіма інструментами. Такий факт пояснюється тим, що на сьогодні в Україні суб'єкти господарювання не реагують на зміну ставок, утримуючи ставки доходності власних інструментів на максимально можливому рівні. Прикладом можуть виступати взаємозв'язок між обліковою ставкою та ставкою банків за кредитами. Так, темпи скорочення облікової ставки є значно більшими ніж зменшення вартості кредитних ресурсів для вітчизняних господарюючих суб'єктів та населення. Виходячи з цього, НБУ з метою збільшення власних надходжень і як результат розширення можливостей для реалізації інших заходів стабілізації фінансової політики може підвищити середньозважену ставку за всіма інструментами на 55,6%.

Необхідність зменшення валютних інтервенцій та обсягів рефінансування з боку НБУ, в межах 56,2% та 60,4% відповідно, пояснюється необхідністю збереження золотовалютних резервів та прибутку НБУ, які виступають основою фінансової стабільності держави та запорукою виконання нею власних зобов'язань перед іншими державами.

Скорочення всіх без винятку чинників, що характеризують бюджетно-податкову політику є цілком зрозумілим, оскільки стабілізація фінансового

сектору проявляється також у створенні сприятливого середовища для розвитку суб'єктів господарювання, тобто в скорочень надмірного податкового тягаря і тривалості процедури адміністрування податків, а також очищенню економіки від неефективних суб'єктів господарювання за рахунок скорочення державних субсидій та закупівель.

Список використаних джерел:

1. Некоторые подходы к разработке системы индикаторов мониторинга финансовой стабильности [Текст] / [С.М.Дробышевский (рук. авт. коллектива) и др.]. – М.: ИЭПП, 2006. – 305 с.
2. Забезпечення фінансової стабільності в Україні в умовах посткризової економіки: аналітична доповідь [Текст] / Я. В. Белінська [кер. авт. колективу], Д. С. Покришка, О. О. Молдован [та ін.]. – К. : НІСД, 2011. – 88 с.
3. Euro Area Policies: 2011 Article IV Consultation – Lessons from the European Financial Stability Framework Exercise; and Selected Issues Paper [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.imf.org/external/pubs>
4. Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін [Текст] / За ред. В.С. Стельмаха. – К.: Центр наукових досліджень Національного банку України, УБС НБУ, 2009. – 404 с.

Подано до редакції 22 листопада 2013 року

Савченко К.В.

Возможности использования финансовой политики государства для стабилизации национальной экономики

В статье проанализированы возможности использования финансовой политики государства для стабилизации национальной экономики. Предложен научно-методический подход к выбору финансовых инструментов, которые осуществляют наибольшее стабилизирующее влияние на экономическую динамику, и определения их оптимальных параметров.

Ключевые слова: финансовая политика, стабилизация, стабилизирующая политика, финансовые инструменты, стабилизирующее влияние.

Savchenko K.V.

Possibilities of the state financial policy using for national economy stabilization

Possibilities of the state financial policy using for national economy stabilization are analyzed in the article. The scientific-methodical approach to the choice of financial instruments, which carry out most stabilizing influence on an economic dynamics, and to determination of their optimum parameters, is offered.

Key words: financial policy, stabilization, stabilizing policy, financial instruments, stabilizing influence.

Савченко Костянтин Вікторович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри державних та місцевих фінансів Академії муніципального управління.